

Beszámoló

a Nemzeti Kulturális Alap 2020. évi „Konferenciák, rendezvények, szakmai tapasztalatcserék, műhelybeszélgetések rendezésére” pályázat teljesítéséről (208108/00051)

- **Támogatás**

A pályázat keretében a Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár 700.000 forint vissza nem térítendő támogatást „*A veszprémi püspökség 1777–1849 között*” munkacímű konferencia megrendezésére.

- **Pályázat teljesítése**

Az elnyert pályázati támogatás, továbbá saját források révén, halasztás után a konferenciát végül 2022. május 4-én sikeresen lebonyolítottuk. A rendezvényre ellátogatóktól kért regisztráció alapján a nap során közel negyven főt üdvözölhettünk az előadások hallgatói között. A konferencia több intézmény közös szervezésében valósult meg. A szervezésben intézményünk vállalt főszerepet, míg a háttér-infrastruktúrát a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola biztosította. Az elnyert támogatásból az előadók tiszteletdíját, továbbá a rendezvényhez kapcsolódó csoportos étkezés és a terembérlés költségeit fedeztük.

A rendezvény ötlete a főegyházmegye 2013-ban új alakult Egyháztörténeli Bizottság hosszú távú koncepciójának, a hiányzó egyházmegye-történeli összefoglalás előkészítésének jegyében fogalmazódott meg. A veszprémi érsekség – 1993-ig püspökség – történelének ugyanis ez idáig még nem készült történeli feldolgozása. A bizottság célul tűzte ki, hogy évente megrendezésre kerülő konferenciáin az egyházmegye történelének eddig kevésbé ismert periódusait és szegmenseit tárja fel. E folyamat egyik lépése volt az idén megrendezett szimpózium is. A korszak történelte eddig a kevésbé kutatott területek közé tartozott, s a mostani esemény is jellemzően csak – hiánypótló – szeleteket adott ebből.

A rendezvény célja annak bemutatása, hogy az egyházmegye 1777-ben történt felosztását követően hogyan alakult a Dunántúl három megyéjére csökkent területű veszprémi püspökség történelte. A rendezvény során megvizsgáltuk az egyházmegye működési kereteit szeriális források: egyházlátogatási jegyzőkönyvek és gazdasági számadások alapján, valamint a vizitációkból nyerhető azonos jellegű információk vertikális elemzésére is sor került az iskolamesteres és a templomépítészet tekintetében. A konferencia második szekciójában az egyházmegye személyi állománya került górcső alá: a politikai életben működő, illetve az újonnan létrehozott székesfehérvári püspökség kezdeti éveiben szerepet játszó korábbi veszprémi papokat vizsgálta egy-egy előadó, továbbá két egyedinek tekinthető papi pályakép bemutatása is elhangzott a rendezvényen. Olyan részterületek vizsgálata is sor került, mint az egyházmegyéből prezentált tábori papok működése, illetve két egyházmegyei szerzetesrend korszakbeli történelének bemutatása, különös tekintettel a jozefinista reformoknak a közösségekre gyakorolt hatására és a visszarendezésre.

A konferencia előadói között megtalálhatók voltak levéltárosok, irodalomtörténész, történész-muzeológusok, egyetemi oktatók és a PPKE–BTK Fraknói Vilmos Egyháztörténeli Kutatócsoport egy tagja. Idén is terveink között szerepel az elhangzott előadások alapján készített írások tanulmánykötetben történő megjelentetése, amelyet a jövő évben tartandó újabb konferencia alkalmával kívánjuk bemutatni a készülő tanulmánykötet.

Támogatásukat ezúton is tisztelettel köszönjük!

Veszprém, 2022. október 19.

dr. Karlinszky Balázs
igazgató

Jelenléti ív

A veszprémi püspökség 1777–1850

Egyháztörténeti tudományos konferencia, Veszprém
2022. május 4.

Résztevők

	Név	Elérhetőség	Aláírás
1.	Bérczi Beáta	veszprem@tourinform.hu	
2.	Boros Zoltán	botos@osb.hu	
3.	Boross István	boross.istvan@mnl.gov.hu	
4.	Dénesi Tamás	denesi@osb.hu	
5.	Fazekas Csaba	bolfazek@uni-miskolc.hu	
6.	Felhősi Nóra	felhosinora@outlook.hu	
7.	Fogl Krisztián	foglkrisztian3@gmail.com	
8.	Dr. Hermann István	hermann@compunet.hu	
9.	Hermann István	furulyaszakkor@gmail.com	
10.	Kanász Viktor	kanaszviktor@gmail.com	
11.	Karlinszky Balázs	karlinszky.balazs@gmail.com	
12.	Kóta Péter	kota.peter@mnl.gov.hu	
13.	Mózessy Gergely	mozessy.gergely@puspokseg.hu	
14.	Pákozdi Éva Szilvia	pakozdi.eva.szilvia@mnl.gov.hu	
15.	Simon Anna	anna.simon.otka@gmail.com	
16.	Szabó Mátyás	sz.maty1993@gmail.com	
17.	Szvittek Miklósné Győri Éva		
18.	dr. Takáts István	helynok@veszpremiersekseg.hu	
19.	Tóth Krisztina	historica2010@gmail.com	
20.	Vaderna Gábor	gabor.vaderna@gmail.com	
21.	Varga Tibor László	tibor.varga@gmail.com	
22.	Vida Beáta	vbeuska21@gmail.com	
23.	Zakar Péter	zakar@jgyyk.szte.hu	
24.	RAMOS PÁL		
25.	MARKUS NÉ VÖRÖS HARMALKA	hvorosh@gmail.com	
26.	JAMBOR TAMÁS	JAMBORTAMASH2@GMAIL.COM	
27.	TÓTH KRISZTINA	tothkrisztina@vipmail.hu	
28.	M-né Rilsz Katalin	mr.rilsz@inritel.hu	
29.	SIMON ANNA	anna.simon4@gmail.com	
30.	PEREMI ÁGOTA	LÁTKŐ DÉCSŐ MŰZEM	
31.	CÖRINCZY KÁROLY	413-237	
32.	RIDAVICS PÁL	irub@veszpremtu.hu	
33.	TAFAR ATTILA	safer.ati@gmail.com	
34.			
35.			

Veszprém, 2022. május 4.

Jelenléti ív

A veszprémi püspökség 1777–1850

Egyháztörténeti tudományos konferencia, Veszprém
2022. május 4.

Résztevők

	Név	Elérhetőség	Aláírás
36.	ÖRSI AGNES	30/2277174	Örsi Agnes
37.	Szanyi Péter	20/5363106	Szanyi Péter
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
59.			
60.			
61.			
62.			
63.			
64.			
65.			
66.			
67.			
68.			
69.			
70.			

Veszprém, 2022. május 4.

A Veszprémi Érsekség,
a Veszprémi Érsekség Egyháztörténeti Bizottsága,
a Veszprémi Érseki Főiskola és
a Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár
és Levéltár

tisztelettel meghívja Önöket

A VESZPRÉMI PÜSPÖKSÉG 1777–1850 KÖZÖTT

című
egyháztörténeti konferenciára

HELYSZÍN

Veszprémi Érseki Főiskola
(8200 Veszprém, Jutasi út 18/2.)

IDŐPONT

2022. május 4.

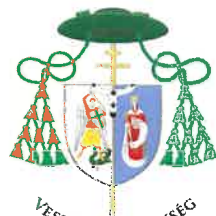
FŐVÉDNÖK

Dr. Udvardy György
érsek

TÁMOGATÓK

VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYEI LEVÉLTÁR

VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG

PROGRAM

9.00 Köszöntők

Dr. Karlinszky Balázs igazgató
(Veszprémi Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár)

Dr. Udvardy György
veszprémi érsek

9.20 I. SZEKCIÓ

Varga Tibor László (Veszprémi Főegyházmegyei
Könyvtár és Levéltár)

- *Kurbély-féle egyházlátogatási jegyzőkönyvek (1815–1818)*

Tóth Krisztina (MTA–PPKE Fraknói Vilmos
Római Történeti Kutatócsoport;
Vatikáni Magyar Levéltári Kirendeltség)

- *Az egyházmegye gazdálkodása a 19. század első felében*

Karlinszky Balázs (Veszprémi Főegyházmegyei
Könyvtár és Levéltár)

- *Templomépítések és felújítások az egyházmegyében 1777–1849 között*

Kanász Viktor (MTA–PPKE Fraknói Vilmos
Római Történeti Kutatócsoport)

- *Iskolamesterek a veszprémi egyházmegyében a 1770-es évek végén*

10.40 Hozzászólások, szünet

13.30 III. SZEKCIÓ

Zakar Péter (Szegedi Tudományegyetem)

- *A veszprémi egyházmegyéből prezentált táborigényes papok 1777–1849*

Vida Beáta (Reguly Antal Múzeum és Népi Kézműves Alkotóház)

- *Zirc fejlődése az apátság függetlenedésének idején*

Dénesi Tamás (Pannonhalmi Főapátsági Levéltár)

- *Felozlatás és reorganizáció. Bencés intézmények az egyházmegyében*

11.00 II. SZEKCIÓ

Fazekas Csaba (Miskolci Egyetem BTK)

- *A veszprémi egyházmegye képviselete a reformkori országgyűléseken*

Mózessy Gergely (Székesfehérvári Püspöki
és Székeskáptalani Levéltár)

- *„... gyökereink mindig összekuszálódnak.” Veszprémiek a székesfehérvári püspökség korai éveiben*

Fogl Krisztián (Laczkó Dezső Múzeum)

- *Gyömörey Lajos csabrendeki adminisztrátor hitehagyása a 19. század közepén*

Vaderna Gábor (ELTE, ELKH BTK
Irodalomtudományi Intézet)

- *Horváth János kanonok, a szép és a képzelőerő*

12.20 Hozzászólások, szünet

[Főoldal](#) > [Hírek](#) > 9. Egyháztörténeti konferencia Veszprém✦ [Mindennap Jézus mellett kell döntenünk!](#)

Szent Imre díjak és oklevelek átadása, valamint városi Gizella díj a Szilágyi Táncegyüttesnek ✦

9. Egyháztörténeti konferencia Veszprém

2022.05.09., [Hírek rovat](#)

A Veszprémi Püspökség 1777 és 1850 közötti történetét dolgozta fel az a konferencia, amit a közelmúltban tartottak a Veszprémi Érseki Főiskolán a Veszprémi Érseki Könyv és Levéltár szervezésében.

A mintegy 8 évtizedet átölelő tanácskozás témái között szerepelt a többi között a kor egyházlátogatási jegyzőkönyveinek elemzése, az akkori püspökség területén működő szerzetes közösségek élete, valamint az oktatás helyzete is. A főegyházmegye történetével foglalkozó bizottság 2013-as újjáalakítása után ez volt 9. egyháztörténeti konferencia Veszprém.

A tanácskozás fővédnöke, Dr. Udvardy György érsek elmondta: a krisztusi hit előre irányul, mégis fontos a múlt elemeinek megőrzése. A levéltárban elhelyezett anyagok az akkori kor vallásáról, egyházáról adnak tanulságot az utókornak a főpásztor szerint.

Az egyes plébániákon lezajlott főpásztori látogatással egybekötött felmérésekről számos, úgy nevezett egyházlátogatási jegyzőkönyv maradt fenn. Ezek a többi között kitérnek a templomok, egyházi ingatlanok állapotára, a plébánosok végzettségére és például a sekrestyék felszereltségére is. Ezekről is szólt előadás az 1777 – től 1850 – ig terjedő, majd 8 évtizedet feldolgozó egyháztörténeti konferencián. Ez az időszak különleges jelentőséggel bírt a veszprémi – akkor még – püspökség életében. A vizsgált időszak elején történt ugyanis az egyházmegye első felosztása, ekkor Fejér, Pilis és Zala megye nyugati része más – más, újonnan létrehozott egyházi területi egységekhez került. A végpont pedig az 1848 – 49-es szabadságharc leverését követő időszak, Ranolder Jánost püspöki munkásságának kezdete.

A mostani volt a 9. egyháztörténeti konferencia amit az érsekség történetével foglalkozó bizottság 2013-as újjáalakítása után megszervezték a főegyházmegye központjában. A tervek szerint az idei évben még egy tudományos tanácskozásra várják majd az érdeklődőket.

Fontos időszak

2022.05.24. 20:00

Egyháztörténeti konferenciát tartottak a Hittudományi főiskolán

A veszprémi püspökség 1777–1850 között címmel rendeztek egyháztörténeti konferenciát a hittudományi főiskola dísztermében a közelmúltban.

Facebook megosztás Twitter megosztás Elküldöm emailben

ÓRSI ÁGNES

EZT NE HAGYJA KI!

Márki-Zay beismerte, hogy a kampányra költötték a guruló dollárokat (videó) →

Karlinszky Balázs köszöntötte a résztvevőket. Fotó: Nagy Lajos/Napló

A járvány miatti veszteséglista meglehetősen bő, ide tartozik például az a tény is, hogy elmaradt tavaly a Veszprémi Érsekség Egyháztörténeti Bizottsága újjáalakulása óta (2013) évente megrendezett egyháztörténeti konferencia. Várhatóan idén ősszel rendezik meg – tudtuk meg a Veszprém Megyei Főegyházmegyei Könyvtár és Levéltár igazgatójától, aki a résztvevőket üdvözlölte egy új témában összehívott egyháztörténeti konferencián. A konferencia címe: „A veszprémi püspökség 1777-1850 között”, helyszíne pedig a főiskola díszterme volt. Karlinszky Balázs kiemelte, hogy bár rövid időszakot tárgyalnak az előadások, ez a nyolc évtized éppen az egyházmegye újjászületésének ideje, a jövőre való felkészülésé.

LEGFRISSEBB

Igazi különlegesség
Micsoda ötlet! Hömböket építettek a nyári időszakban

Boldogság
Megmutatta terhespocakját Debreczeni Zita

Álláspontok
Brüsszel a háború, Magyarország a béke pártján áll

Labderűgés
Gazdag Dániel már télen a topligába szerződhet

Hirdetés
Miért válasszunk kék kanapét?

Hirdetés
Harapjon bele a feltrny boldogságba!

Hirdetés
Feind Pincészet, mint a térség vezető borászata pincemunkást keres

Hirdetés
„Contisnek lenni életérzés” – stabilitás, sok lehetőség, vonzó és változatos munkavégzés Veszprémben

Hirdetés
A formebontó stílusú SW térő

Hirdetés
Kávétípusok: koffeines vs koffeinentes. Milyet érdemes választani?

LEGOLVASOTTABB

Meghalt a nő, akit elgázolt a vonat Budecsonynál

Meghalt Debreczeni János